

REDACTIA

Arad, Beák Ferencz-u. Nr. 28

ABONAMENTUL

pentru Anotimp-Ungaria: 20 cor.
 pentru Anotimp-România: 18 cor.
 pentru Anotimp-Serbia: 15 cor.
 pentru Anotimp-Croația: 12 cor.
 pentru Anotimp-Slovenia: 10 cor.
 pentru Anotimp-Bosnia: 8 cor.
 pentru Anotimp-Montenegro: 6 cor.
 pentru Anotimp-Albania: 4 cor.
 pentru Anotimp-Grecia: 3 cor.
 pentru Anotimp-Turcia: 2 cor.
 pentru Anotimp-Rusia: 1 cor.
 pentru Anotimp-Italia: 1 cor.
 pentru Anotimp-Franta: 1 cor.
 pentru Anotimp-Anglia: 1 cor.
 pentru Anotimp-Suedia: 1 cor.
 pentru Anotimp-Norvegia: 1 cor.
 pentru Anotimp-Danemarca: 1 cor.
 pentru Anotimp-Prusia: 1 cor.
 pentru Anotimp-Austria: 1 cor.
 pentru Anotimp-Prusia: 1 cor.
 pentru Anotimp-Austria: 1 cor.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Beák Ferencz-u. Nr. 28

INSERTIUNILE:

de un rând: prima dată 10
 rânduri, a doua dată 15 rânduri, a treia
 dată 20 rânduri de fiecare publicare.
 Adresă abonamentelor, cât și inserțiilor:
 Arad, Beák Ferencz-u. Nr. 28.
 Distribuția pentru oraș și comitate:
 Secțiunea administrativă nu se primește.

Kristóffy și Românii.

(*) Ungur, care să nu țină cu toată puterea la neamul său, nu se găsește. E deci răbă-n vânt, când totuși foile ungurești vinuiesc pe ministri d'acum că nu-și iuiesc neamul, ci că s'ar întovărăși când cu țena, când cu naționalitățile pentru a strica Ungurimeii.

Toată deosebirea dintre cărmuitorii de acum ai țării și între cei-ce doresc să vină cărmă, e că ministrii tac și fac, pe când Bánffy, Kossuth și tovarășii lor fac cel mult gură, poruncă ca alui Lukács împotriva școlilor române, nu pot să dea. Ba nici ar Bánffy, cât era de necruțator față de românii, nu s'a dovedit mai primejdios de cum e Lukács.

Mai rămăsese însă între ministri Kristóffy despre care se credea că cel puțin în cereri de libertate cetățenească nu va pune decât nimanui. Doar el este Ungurul care vrea să dea drepturi poporului, vorbesc! El e care a zis despre stăpânii de până acum, că n'au ținut seamă de drepturile și dorințele poporului, nici au avut să aline durerile poporului, ci așa când au împins pe oamenii spre — America. Ca deputat vorbise apoi atât de frumos despre naționalități.

Vine însă acum „N. Freie Presse“ din Arad și publică următoarele:

„Ministrul de externe Kristóffy a adresat vicșpanilor comitatelor ardelene un oratoriu prin care atrage luarea aminte a autorităților asupra unor agitații, care călătoresc în regiunile locuite de naționalități, ațintite contra ideii de stat național maghiar, făcând pe locuitorii să jure, că la viitoarele alegeri dietale să nu voteze pentru nici un candidat maghiar. Ministrul provoacă autoritățile să împrăștie cu puterea adunărilor în care se fac astfel de agitații și să înceapă imediat procedura penală contra vinovaților. În ordinațiunea din chestiune ministrul zice, că între agitații aceștia se numără chiar membrii ai dietei ungare a căror atitudine trebuie să fie și mai aspru judecată.“

Trebuie să luăm ca adevărată știrea asta. Prin urmare să ne arătăm părerea noastră că dl Kristóffy față de Români se purtă tocmai ca — Bánffy.

Ni-ar plăcea însă ca să putem face

deosebire între Kristóffy și Bánffy. D-nul Kristóffy a fost ales adică deputat atât la Nădlac cât și la Bogșa ie Români. Și încă pe vremuri grele. Să nu asculte șoptirile slujbașilor care n'au decât vorbe grele asupra Românilor, ci să-și aducă aminte de Români cinstitori de lege și să creadă că din partea acestora n'are să se întâmple nimic ce ar primejdi țara.

Iar Românii l-au spriginit pentru-că îl știau apărător al dreptății, al poporului obidit.

Tocmai de aceea ne și așteptăm ca dl ministru să nimicească hotărârea fibirăului dela Teiuș care a oprit adunarea de Marți a Românilor și să facă de știre că a dat îngăduință pentru ținerea adunării.

Întâiu de toate nu-i adevărat că prin «regiunile locuite de naționalități» cineva ar «agita contra ideii de stat național», ci da: Românii ajungând și ei la conștiința drepturilor cetățenești, au început să se unească și se sfătuiesc asupra votului obștesc (universal) pe care-l vrea M. Sa și-l vrea și dl Kristóffy.

Dacă d-lui Kristóffy i-s'a raportat că noi agităm «contra ideii de stat național maghiar», e numai o frașă goală: se știe anume, că slujbașii de pe sate îndată ce nu le vorbești pe plac, strigă că ațâți împotriva Ungurilor, pe când noi nici nu pomenim de Unguri, ci cel mult aducem câte o pildă din isprăvile cunoscute ale slujbașilor, mari și mici. De pildă: notarului din Cermeiu nu i-a plăcut când deputatul Russu Șirianu pomenise despre hoțiile lui Krivány, ear foile ungurești din Arad scriau că întrerupând, notarul a apărât — ideia de stat național maghiar!

Dar ce are a face una cu alta?

A, da i-s'a raportat d-lui ministru că noi punem poporul să jure «că la viitoarele alegeri dietale să nu voteze pentru nici un candidat ungur».

Nici aceasta nu-i adevărat. Ci noi îndemnăm poporul să voteze numai pentru bărbații pe care îi cunosc, care vin în mijlocul său să-l întrebe de dureri și dorințe, să voteze nu pentru bani și făgădueli deșarte (unii candidați kossuthiști făgăduiseră prin Bihor dreptul de a fierbe rachiu fără a plăti ceva!), ci după cum îl îndeamnă inima. O să afle însă și dl Kristóffy că e mai firesc ca pe Român să-l tragă inima la Român, și unde-i candidat român, să se

alipească de acesta, ear nu d'alde Rigó ori Gabányi! . . .

N'are deci de ce să dea d-sa poruncă slujbașilor să împrăștie adunările unde s'ar fi ațitând împotriva țării și a Ungurilor. . . Cine-și iubește oare țara mai tare de cât Românul, care rabdă foame și sete, dar nu pleacă la America? Și tot așa: n'avem de ce să ne certăm cu poporul maghiar, ci da: avem de spus multe și lui Kossuth și lui Apponyi, care nu vor votul obștesc. Credem însă că e slobod a vorbi împotriva acestor domni și dl Kristóffy nu va fi de părerea fibirăului care la Iosășel voia să oprească pe deputatul Dr. Suciuc a se ocupa de cinstita purtare politică a deputatului cercului. . .

Tocmai de aceea ne pare rău că dl Kristóffy a mai dat poruncă slujbașilor, care ne fac ei destule greutăți și fără îndemnul ministrilor. . . Ci porunca asta mai nouă va fi numai prilejuitoare a o mulțime de călători de lege și nesocotire a drepturilor cetățenești. Pentru-că a lăsa la bunavoia unui notar ori fibirău să judece în afaceri politice ar însemna să fim cu desevărsire stângeniți în drepturile noastre politice.

Dl Kristóffy atrage deosebita luare aminte a slujbașilor asupra deputaților români, despre care — așa se vede — i-s'au scris multe și mărunte.

N'avem nimic, să poftescă a fi cu toată luarea aminte atât slujbașii, cât și dl ministru asupra vorbirilor noastre.

Ni-ar părea bine să vie chiar dl ministru să ne asculte. Cel puțin s'ar convinge odată pentru totdeauna, că nu ațâțăm nici împotriva țării nici împotriva Ungurilor, ci urmărăm o singură țintă: să deșteptăm și să luminăm poporul, să-i spunem, care îi sunt drepturile și cum să se folosească de aceste drepturi.

Nimic mai mult.

În asta însă nu răbdăm să fim opriți.

Ministrul afacerilor din lăuntru are dreptul și chiar datoria, să vegheze ca nimeni să nu calce legile, nici să strice buna rânduielă din țară. . . Între Români, îi cheazășim, n'are să nesocotească nimeni legile, noi nu luptăm ca la Cluj: cu ouă clocite, nici ca la Pécs, cu bâte și revolvere. Noi cu legea în mână umblăm. Cerem însă ministrului să nu îngăduie nici d-sa, ca vre-un slujbaș de al d-sale să nesocotească legea față de Român.

ANZARE MARE pentru transportare
 marfa din magazin: articole
 de mobilier, porcelan și lămpărie se
 cu prețuri foarte reduse

de prăvălie.

Rog P. T. public binevoiască a se convinge personal; cercetarea magazinului nu obligă pe nimeni la cumpărare.

Szabó Albert

liferant de curte a Alt. Sale
 arhiducelui Iosif

Arad, str. Atczél Péter Nr. 1.
 Telefon de oraș și com. 239.

Rezerviști cu opt săptămâni — chemați sub arme. În anul acesta nu a fost recrutare; drept aceea ablasen-ul de astă toamnă n'a adus pentru soldații cu trei ani de serviciu *libertatea*. Dar aceștia pot fi ținuuți legal numai până în 31 Decembrie. Prin urmare era de prevăzut, că cercurile conducătoare se vor îngriji, ca într'alt chip să se întregiască contingentul armatei.

Acum se scrie, că la porunca M. Sale vor fi chemați la serviciu activ rezerviști, ce au servit numai opt săptămâni.

Prin dispoziția aceasta soldații cu trei ani de serviciu capătă obșitul și pot merge acasă.

Lukács se laudă.

Duminecă, după cum se știe, ministrul Lukács și-a ținut vorbirea-program înaintea alegătorilor din Buda, unde candidează pentru scaunul de deputat.

În vorbirea sa a spus cele ce urmează :

Ministrul declară, că el este aderent neclitit al politicii naționale. Dovadă despre aceasta este faptul, că în chestiunea învățământului în direcție națională și în cauza validității eficace a limbii de stat maghiară în școlile cu limbă de propunere nemaghiară și în preparandiile nemaghiare, și-a luat curajul a veni cu măsurii atât de eficace, ca și cari guvernele anterioare, cari dispuneau de mari majorități, n'au aflat oportunitate a veni și încerca. Și contra mea, ministrul antipatriotic, o biserică naționalistă de mare vază, a ridicat plângerii la forul cel mai înalt, la Regele nostru, — și acest rege maghiar, a cărui bunătate față de noi și ale cărui sentimente constituționale le trag la îndoială elemente fără judecată, va da cu cuvântul său regal o dovadă, că cultura națională maghiară este un sanctuar, de care nimeni să nu se atingă cu mâna neagră. De altfel, ca să reviu la ordonanțele mele pentru limba maghiară, trebuie să spun cu regret, că s'au ridicat contra lor plângeri din parte naționalistă. Aceste ordonanțe nu ating nici măcar cu degetul drepturile garantate limbii materne în legile noastre (?). Ele nu conțin nici urma relei porniri contra naționalităților (?), ele vorbesc în tonul dragostei frățestii către compatrioții de altă limbă. Dar s'ar putea afla jurisconsult, învățat sau înțelept de stat, sau ce-

tățean de rînd, care a cuteze a trage la îndoială îndreptățirea, călimba națiunii, a statului trebuie s'o cunoască e-care cetățean și că interesul direct, conștia cea mai esențială a fericirii concetățenilorle limbă nemaghiară este, să vorbească în limba statului, limba contactului public? E de dăria fie-cărui cetățean al patriei, să fie părtașia cultura națională maghiară.

După cum veem, el se laudă că pentru nimicirea școlilor nemaghiare a făcut ce n'a îndrăznit să facă nici un ministru.

Recunoaștem și noi că așa e. Tocmai pe aceea ar trebui să plece însă dela putere.

Românii din America.

Alungați de nevoile vieții mit de Români și-au lăsat ați casă, masă și mânați de dorul de a-și face o soartă mai bună nu au luat câmpii cu plin de voință de a munci s'au dus departe, peste mări și țări: în America.

Și fiindcă Românul, ori unde merge, își face semnul crucii, și zice un: Doamne ajută! și muncește din răpăputeri, unii s'au înstărit, mai ales cei cari plecaseră mai înainte, fiindcă altcum sunt și în timpurile din urmă destule brațe muncitoare.

E vorba însă, că noi ne avem acolo Românii noștri, cari nu e iertat să-l lăsăm pradă neamurilor și religiiilor streine de acolo.

Din partea greco-catolicilor s'a și făcut un început în această direcțiune. Fiul inimosului luptător național, Dr. Lucaciu, simpaticul preot din Cenad, Dr. Epaminonda *Lucaciu* a fost trimis în statul american.

Dacă ne-am uita prin rândurile celor imigrați, am putea constata însă, că cea mai mare parte din ei sunt *gr.-orientali*. Nu e vorba aici de prejudeții confesionale, de cari peste tot nu va fi dus în greua sa muncă valorosul linar, dar fără să vrei te întâlnești în minte cu întrebarea: de ce nu se trimite în America și un destoinic preot

gr.-oriental? De ce nu li se dă și lor parte torul sufletesc, care să-i mângăie la vreme de năcaz, să le poată asculta plângerile, și le poată sluji în limba românesca frumoasă slujbă a bisericii răsăritului?

De bună seamă e ora a unsprezece ca să ne îngrijim de așa ceva.

Săptămâna frumoasă.

— Întâmplările din Rusia. —

Libertatea e floare, ce se nutrește de sânge — s'a zis. Iar întâmplările din Rusia par a da drept acestei păreri.

Uriașul dela Miazănoapte, marea părăție a țarului cu toate drepturile căpătate nu se liniștește. Dușmanii neîmpăcați ai rismului, cred, că a sosit vremea, ca direcția făcută de dinastia germană-rusă *manov* să fie prăbușită până în temelie. Țarul a trebuit să recunoască Finlandezii toate drepturile, ceea ce cer acum și preli și Polonii.

Locuitorii orașelor sunt foarte neliniști. Era nouă poate arăta pretutindeni străzi tregi pustiiite. Morții și ranii sunt totdeia așa de număroși, în cât nici când nu poți ști, câți anume au perit.

Pe când în partea de miazăzi cu frunte nebună s'au aruncat oamenii asupra Jidilor, așa că aceștia azi trebuie să se ascundă prin pivaiți etc. și nu îndrănesc să iasă afară, la miazănoapte s'a revoltat însă militia țarului. Feciorii de pe corăbiile rășboi din Kronstadt s'au răscolat, au fugit, omorît și pustiit tot ce le sta în cale. Soldați duși să-l prindă s'au întovărașit răscolății, așa că numai cu greu și în marea de sânge s'a putut potoli răscolul. Peste o mie de matrozii au fost osândiți la moarte prin glonț.

Aceleași lucruri s'au întâmplat și în Vladivostoc. Aici s'au sculat împotriva peteniilor lor rezerviști, au jefuit casele prăvăliile. Cu soldații răscolăți s'au întovărașit

LA MOARĂ.

Florica-i față de morar, pentru că... pentru că morarul are o față.

Dar ce mai atâta vorbă: moraru-i morar și Florica-i Florică. Ceia-ce se poate vorbi și trebuie să se vorbească, este că Florica e o floriceică de s'o puî într'un răsor cu floricele: subțirică și mlădioasă în mers și în vorbă, apoi... apoi așa cum să nu-și iasă lumea din sărite!

Când îți vorbește, te prăpădește; când îți ride șireata, te omoară; acum dacă s'or fi găsind în sat creștinii cu frica lui Dumnezeu, cari nu voiesc nici să moară nici să se prăpădească pentru o față, apoi se găsește unul tot cu frica lui Dumnezeu, care și-a pierdut firea.

Iar la, morar, om întreg la minte, îți găsești să faci clacă tocmai... tocmai atunci, când lumea nu prea e în toată mintea.

Acum, nebuni se găsesse mulți în sat, și tocmai din pricina asta morarul știe, că are să-i vie multă lume la clacă. Dar iarăși, sunt nebuni și nebuni: cu nebuni bunii de legat — nici unul din Florești n'a fost legat — nu faci nici o treabă, dar eu ăștia e în stare morarul să curețe într'o noapte porumbul dintr'un câmp întreg.

Satul Florești — un sat ca toate satele, un

sat cu flăcăi, cu fete și cu moară — e răsirat pe o vale scaldată de o gărlă limpede ca cristallul. În mersul ei șglobul poartă par'că toată viața și sănătatea mașilor păturoși.

Dela marginea de sus a satului se desface din gărlă iazul. După șirul întortochiat de arini și tufe rînduite sub poalele dealului se cunoaște cursul tot întorchiat al iazului, care se pierde în urmă în erăngul dela spinarea dealului, după care se pierde și iaz și gărlă.

Apa după secoc plescăie regulat, iar piatra, huruind obosită, frământă niște rămășițe de porumb.

Nică — morarul — o zidire de Român să nu te gâlcevești nici odată cu el — stă, cu pipa lui în colțul gurii, răzimat de postavă, cu spatele spre roată, iar cu mâna frământând făina caldă, ce curge în postavă.

Și chiar dacă n'ar fi așa, așa ar trebui să fie. Satul nu și-l poate inchipui de altfel pe Nică morarul decât cu pipă și cu moară. Altfel n'ar mai fi nici Nică și nici morar. Mai știe satul că înțelepciunea unui morar e acolo la postavă: cearcă făina în palmă, și dacă e prea măruntă, bate cu ciocanul într'o pană sau sucește un șurub mai așa, iar dacă e prea mare, face tot cam așa. Din tinda morii ușa se deschide într'o odăe

mare, acum mai mult de jumătate cu ștulele și porumbi, ce-au ajuns risipiți prin tinda morii chiar până pe sub roate. Deosebit de asta și mai sunt două căruțe, cari își așteaptă rândul

Din odaia cu porumbul se mai deschide altă odăe ceva mai mică, dar îmbrăcată și gata cu un pahar. Acolo e toata îmbrăcămintea ce e pentru zestrea Florichii.

Florica s'a gătit și nu s'a gătit, pentru ea știe că o haină bună tăvălită prin porumb se strică.

Ea știe că-i față frumoasă și nu vrea să știe. O știu alții însă mai bine, pentru că trebură s'o știe. Dar și ceea-ce știe ea e știut: Știe flăcău frumos și vrednic ca Sivu al Berebericilor nu e în sat.

Se înserează și un svon ușor, o șoapă deslușită și dulce vine din liniștea satului.

Lumină tot mai dese împeștrăiează satul noaptea tot mai grea și mai nepătrunsă se lasă Zvonuri depărtate de cântec vin dinspre câmp de peste vale sau dinspre sat — și, pâlcurii curi de curățitorii încep să s'arete.

Stăpana casei — o sfârlează de babă — primește în ure pe toți cu vorbe bune. Vine tâu o ceată de flăcăi și fete cu lăutari la frunte, apoi vezi doi câte doi — flăcăul și

„Janus“ institut de asigurare mutuală pe viață în Viena
— s'a fondat în anul 1839, din partea unui grup de bărbați nobili —
este cel mai vechi institut mutual de asigurare pe viață
pentru Austro-Ungaria.

Informațiuni îndatoritoare da: Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabrik Lerchengasse Nr. 17. (Telefon 422.)

Se bazează pe legile mutualității, în puterea cărora accidentul capitalului anual trece în favorul celui asigurat. Premii câștigate.

Condiții de asigurare favorabile.

Imprescriptibilitatea polițelor după 3 ani. Plătirea în caz de boală și sinucidere după 5 ani. — Asigurare gratuită pentru caz de boală. — Fără timbru de poliță și taxă de stat. — Plătirea la moarte.

Starea de asigurare	111.000.000 cor.
Sumele de asigurare plătite până acum	56.000.000 „
Averea institutului	31.000.000 „

și și matrozii de acolo, așa că căpeteniile maritime nu mai știau, unde le stă capul. *Furtele rămase în ascultare au omorât peste o sută de matrozi.*

»*Novoje Vremia*» scrie, că acum deja areagă flota s'a răsculat și că trebuie să organizeze o flotă cu totul nouă.

A fi sau a nu fi.

— Criza. —
Partidul progresist s'a luptat în cercurile electorale II și III din Budapesta pentru învingerea sa... și în cercul II a învins, iar în III va fi balotagiu: un rezultat care poate duce la desperare pe tovarășia politică din dietă. Vörös László, ministrul a fost ales în cercul II.

Comitatele se luptă azi pentru: a fi sau a nu fi. Ministrul de interne Kristóffy e asemenea e hotărît să înmoaie gâtul la funcționarii de pe la comitate. Față de asta comitatele țin la oaltă. Se zice, că funcționarii a șeazeze și trei de comitate și să solidari, vor lua poziție în favorul mandatului protonotar al Pestei, Fazekas împotriva ministrului. Toți funcționarii vor pune adevărat în grevă, dacă ministrul și repune pe Fazekas în slujbă: *greva ministratvă.*

Episcopii catolici pentru votul obștesc.

E semnul vremii, că episcopii catolici la curtea lor, ce s'a început zilele trecute, se ocupă cu votul obștesc. Cei mai mulți episcopi sunt pentru votul obștesc. Unul din ei, *Maszká Ottokár*, întreat de un ziarist, zise cătoarele despre aceasta:

Gvernul prin votul obștesc (cel puțin așa zice) voește să spargă parlamentul de clase și să creeze un parlament nou, care să reprezinte interesele tuturor păturilor poporului. E altă înțepare, va vrea guvernul aceasta sincer, ori e numai o apucătură. Votul obștesc cel vreau știu de fel nu e la loc, nici drept. Dacă se zice, ca votantul să știe ceti și scrie ungurește tot așa, ca și când s'ar cere să vorbască ungurește. Punându-se opreliștea aceasta, de

bună-seamă scade, în loc să seporiască numărul alegătorilor. Așa vot obștesc e numai pentru ochi fiindcă e tot una, că din pricina limbii maghiare, or din altă pricină u lași să ajungă în dietă o mare parte a locitorilor țării.

Omitatele și criza.

»Népszava« scrie: Comitatul, care a asigurat în chip de moștenire gentryle depravați funcțiunile administrative și honor grăsu pentru a nu lucra nimic, comitatul în care își împart trei patru familii de domni pe dreptul din exploata pe țăran, comitatul, în care fibiraiele e tot prostite calcă drepturile țăranului, comitatul acesta nu-i trebuie votul universal. Administrația comitatensă expropriată de o clasă de oameni, prin votul universal ar ajunge pe calea dezvoltării democratice (poporale trad.) drept aceea pentru clasa aceasta susținută împedecarea realizării votului universal este afacere de „a mai fi sau a nu mai fi“.

Comitatul Târnavelor: primit în luna trecută o adresă contra votului universal și adresa asta a trimis-o și celorlalte comitate. Adresa zice, că votul universal ar aduce folos numai socialiștilor, agitatorilor nepatrieți și clericalilor. Apoi continuă astfel: *„Pentru noi e chestie de a fi sau a nu fi, ca inteligența maghiară să conducă afacerile în viața publică, asta e totul ce are preț în viața noastră. Noi suntem conduși de convingerea aceasta! Și noi dorim căderea acestei idei a votului universal și secret“.*

Da, e chestie de a fi sau a nu fi pentru căteii necrescuți, netrătați ai gentrylor maghiari, ca poporul să mai sufere fără nici un drept pe paraziții domnești, e chestie de a fi sau a nu fi, ca banda aceasta să nu mai țină în mâni frânele guvernului, ca astfel din sudoarea poporului să-și asigure bunăstarea. Căci dacă poporul va ajunge la putere, va da răspunsul potrivit la întrebarea aceasta, care numai unul poate fi: *„a nu fi“.*

Adunări populare.

Bratca,	Duminică	22	Noembrie,
Hosusău,	Joi	23	»
Cociuba,	Vineri	24	»
Vascău,	Sâmbătă	25	»
Beiuș,	Duminică	26	»
Hateg	»	26	»
Satu-nou	»	26	»
Ceica	Mercuri	29	»

CONVOACARE.

Subsemnații convocăm două

ADUNĂRI POPORALE

și anume:

1. În Vascău pe Sâmbăta 25 Noembrie a. c. la orele 10 a. m. (în piața mare) și

2. În Beiuș pe Duminică 26 Octomvrie a. c. la 1 oră d. a. în piața mare, iar în caz de timp nefavorabil în curtea ospătăriei opidane cu următoarea

ORDINE DE ZI:

- 1. Constituirea adunării.
- 2. Debaterea asupra situației politice din țară.
- 3. Pronunțare asupra sufragiului universal (votul pentru toți).
- 4. Organizarea cercului electoral Vascău—Beiuș.

Beiuș, la 26 Octomvrie 1905.

Augustin Antal, sen., George Ardelean, George Baruta, Nicolau Bogdan, Miron Botișel, Ambroziu Chideoșan, Ioan Coroiu, Mihaï Cosma, Gavril Cristea, Augustin Antal, iun., Ioan Ardelean, George Bogdan, Ilie Bursuș, Gavril Chideoșan, Dr. Gavril Cosma, Vasiliu Corbu, Ilarie Chrișan, Roman Cristian, Alexiu Ardelean, Teodor Barbuș, Ioan Bogdan, Nicolau Cernau, Dr. Ioan Ciordaș, Ioan Chideoșan, Ioan Cosma, Teodor Cristea, Mihail Ciura, Dimitrie Cnreș, Corneliu Floteț, Carol Grezor, Teodor Hoza, Vasile Jovan, Ilie Lucuța, Ioan Micula, George Mitraș, Dimitrie Nadra, Antoniu Palladi, Ioan Popu, Alexandru Pelle, George Poinar, Atanasie Popa, George Popovici, George Roman, iun., Dimitrie Săliștean, Georgița Todan, Atanasiu Toader, Victor Fildan, George Goina, Constantin Ignat, Ioan Iosif, Florian Meze, Dimitriu Mihail, Valeriu Moga, Vasilie Nicoruța, Corneliu Palladi, Dimitrie Popp, Terențiu Popp, Ioan Pinter, Melentie Poinar, George Papluca, Justin Popoviciu, George Roman, hârias, Nicolau Popa, Miculiș Todan, Alexandru Zălabac, George Chiș, George Meze, Petru Mihuța, Elia Moga, Maxim Non, George Papp, Vasiliu Papp, Iana Precup, Andreiu Popa, Dr. Constantin Popoviciu, Moise Popoviciu, Nicolae Popoviciu, Simion Sabău, Vasiliu Terebent, Andreiu Toader.

ingurei, strecurându-se pe ușe prin lumina de la lămpii atârinate de podul morii.

Florica-i primește pe toți cu drag și cu voce bună: de altfel cum să primești tu pe omul, care vine în casă, mai cu seamă la clacă? Trebuie să fie pretenos și bun cu toți, dacă vrei să te iubească. Așa e firea morarilor, și Florica-i fată morar.

Nică — morarul știe, că numai atunci îl iubește măsura, când și el măcină din gură vorbe bune.

Tot așa și cu claca și nu tocmai; căci dacă morarul n'ar avea pe Florica așa cum e, ar cădea-o vre-o două săptămâni cu curățitul potolului: și morarul știe bine, că nu de dragul țării vine atâta suflet în casa lui.

Dar Florica-i fată de măritat, și acum în casă sunt și câțiva flăcăi de seama ei gata de măritat.

Glumele au început odată cu claca, dar și glumele umbli; nu-i vorba, a spus-o dela început unul mai sfătos dintre flăcăi: *„Măi băeți, nu-i vorba și treaba-i treabă!“* — și asta era vorba Berebencioaiei; și s'au pus pe lucru. Fiecare își așezat, unde-l îndemna inima.

Sivu aduce un scaun, îl pune la ușe, apoi se așază pe Miu de piept și-l trânteste pe el, de

era gata să-i spargă lăuta: *„Aici să-mi stai, scripeă și să-mi tragi!“*

Țiganul se înholbează năcăjit la flăcău, arătându-și albul marel al ochilor în lumina slabă a odăii; apoi văzând chipul jurat al lui Sivu și mai cu seamă risul morarului, care cu pipa în colțul gurii șade alături pe un scaun curățind — începe și el a rîde, desfăcând din întunecatul chipului său niște dinți mai albi ca varul.

„Drăcos flăcău e Sivu ăsta, bată-l păcatele lui și nu l-ar bate!“, — își zise morarul, scuturând pipa-n gură în risul, ce l-a apucat.

Asta o zise și Florica în gând și îi place că poate s'o zică. Și Iacobu lui Știrimin zice ceva, dar toată fața i-se întunecă, când zise.

Fîșitul foilor se întetește și, pe întrecute, știuleții curății cad unul după altul într'un colț al odăii.

Snoavele și risul nu mai au sfârșit.

Baba — Parasciava, morăreasa, stă ce stă între curățitori și numai vezi c'o șterge în tindă.

Acolo la vatră ea ferbe o căldare cu doveci și o oală cu cartofi noi pentru clăcași, apoi intră iar ea să mai prindă ceva diu sfaturile clăcii și iar iese.

În colț, lângă morar, sta un moșneag sfâ-

tos, care știe mai multe, decât a văzut și spune, spune mereu, de lasă pe toți cu gura căscată.

Două babe alături se bat zăpăcite peste gură: *„Așa o fi, cumetre Ilie! Să ferească Dumnezeu!“*

Și cumătru Ilie multe a văzut el, dar multe a mai uitat, și apoi acum nu prea are el așa „chef de vorbă“. Ehei, „din vremea Muscalilor“ să spuie el, *„de când cu Nemții!“*

„Neamț, ne-Neamț, trage-i, Miule, o sârbă, nu căsca gura Miule! — strigă Sivu de sus de pe grămadă, aruncând un tăciune de porumb drept în gura țiganului.

Miu a început să se șteargă zăpăcit pe gură scuipind, și toți se prăpădeau de ris.

Nu mai moșneagu cu povestea grăi rostii lui Sivu: *„Mă, da tu știi ce-a fost pe vremea Nemților, mă! Ehe!“* — și moșneagu a început de la cap povestea, iar lumea, care se prăpădea de ris la strămbăturile țiganului, și-a uitat de moșu Ilie. Numai cele două babe au rămas ascultătoare cu acciaș evlavie la povestea cu Nemții.

Dar cheful și glumele s'au întins mai mult mai cu seamă, după ce baba Parasciava s'a întors odată cu ploșca printre clăcași.

Multe prostii face și Sivu ăsta, nu-i vorba toate cu haz, dar le face și el de dragul cuiva.

Magazinul de haine bărbătești și de copii a lui

Moltzer József din Arad.

Mare asortiment de stofe din țară și streinătate, precum și haine de școală,

paltoane și costume pentru copii.

Croitorie eminentă.

Atelier și lucru propriu!

Preturi surprinzător

de ieftine.

Pentru binele obştesc.

„Cine nu se simte capabil de a se jertfi astăzi și totuși continuă a face politică, este un element mai mult al imoralității de mâine. Ori dai tot, ori sporești numărul șarlatanilor”. (Deiavrancea).

Lupta, ce-o ducem pentru desleptarea poporului nostru, este lupta sfântă și cel ce nu se alătură acestei lupte, ne este dușmanul cel mai pronunțat.

Bărbați luminați, cu dragoste de neam, cutrieră tinuturile locuite de Români, acestora le dau sfaturi, le încălzesc inimile cu scânteia adevărului și a dobândirii unui traiu mai fericit. Poporul ascultă, se însuflețește și astfel e în pregătire o strânsă legătură între conducători și turmă, legătura unei puternice tabere în viitor.

Și doamne, câte piedeci nu li-se pun în cale conducătorilor desinteresăți, chiar și din partea fraților de un sânge! Dar ție Doamne îți aducem slavă și cucernicie, căci vedem cum cu încetul se desleagă legăturile greșelilor noastre din trecut.

Azi tabăra să mărește și întărește, adevărul străbate și întunerecul se risipește. Eruptarea drepturilor noastre se face numai prin luptă și jertfă. Aceasta o înțelege ori și cine, dar încă n'a sosit vremea, ca toți să fie pătrunși de dragostea de neam.

E din cale afară durerea să mai avem astfel de români acum, când după împrejurările de azi, se napustesc asupra noastră toate furile politicii nesăbuite a șovinismului maghiar.

Aceștor Români, cari nu vor să înțeleagă rostul activității, se potrivește de minune vorba: „Cine nu se simte capabil de a se jertfi astăzi și totuși continuă a face politică, este un element mai mult al imoralității de mâine. Ori dai tot, ori sporești numărul șarlatanilor”. Noi însă n'avem lipsă de șarlatani, avem lipsă o tabără puternică, ce să poată da piept cu atacurile, ce au dorință de a ne stânjeni în fașe dezvoltarea noastră.

Condeele române, cari nu simțese în sine tărăia de a se jertfi, să înceteze de a învenina opinia publică cu scrisul lor, ca și cum de instrument în mâinile celor, cari atunci sunt mai bucurăși, când ne văd hărțuindu-ne.

A sta în chilă caldă și a scrie articoli de fond despre evenimentele din străinătate sau despre podul dela Belgrad, atunci, când avem material de scris despre interesele noastre, e mai puțin, de cât lipsa dragostei de neam.

Să se sălășliască și între noi Duhul înțelepciunii. Cei miți la număr să se alăture celor tari. Nu noi să n dăm palmă peste palmă, palmii am fost detul de străin în vremea nelucrării noastre. Noi să ne dăm dulce îmbrățișare și sărntare fierbînă de îmbrăbătare pentru lupta grea, ce o purtăm

Dela noi poporul cere tot, să-i dăm deci tot. Să nu sporim numărul șarlatanilor. Șarlatan este cel ce nu lucă pentru binele neamului său și cu toate acestea el se ține îndreptățit a vorbi în numele neamului său.

De vrem viață, să luptăm, punându-se în fruntea acestei lupte toți cărturarii români. Când toți vom fi o tabără, atunci vom putea impune străinilor.

Pentru binele obştesc, credință avem în ție Doamne, că vă desleagă legăturile greșelilor noastre, cu rugăciunile tale. Radu.

Morala coaliției.

Nu odată am vorbit despre morala partidelor politice dela noi, indeosebi am arătat lumii, ca să știe morala (partea) tovarășiei politice din dietă. Pe larg am spus, cum le plac acestor tovarăși numai legile, de cari ei se pot folosi și chiar de au adus ei vre-odată vre-o lege, fug de ea mâncând pământ. De ordinul lui Lukács, dai pentru maghiarizarea învățământului poporal, n'au zis nimic foile lor, par'că acest ordin ar fi mai constituțional decât celelalte, pe cari le-au dat ministrii botezați anticonstituționali.

Odinioară rideau de Tisza, când era bătut cu petri și huiduit prin Murăș-Osorhei și aiurea. Acum, că *poporul*, adevărata națiune i-a dat o bună lecție lui Apponyi în Cinci-Biserici, se răscoală împotriva purtării stradei, pievei, pe care altă-dată o înălța până la ceruri. Ori tovarășii de politică din dietă zice, că „scopul sfințește mijloacele”.

Iată, ce nimerit scrie „Az Ujság” despre purtarea coaliției ei fitei...

„Trebuie luată în seamă minoritatea, de pildă în dietă, unde ei (*lorășii*) sunt în majoritate. Trebuie cruțată minoritatea, de pildă în Cinci-Biserici, unde ei sunt în minoritate. Dimpotrivă trebuie palmuită majoritatea, de pildă la casa orașului, fiindcă nu ei o formează și minoritatea tot acolo are drept să obstrueze, fiindcă altcum nu se întâmplă tot așa depă-cum ei poruncesc.

Din aceste pilde din Pesta și Odorhei poate vedea, ce înțeleg ei sub voința națională. O pricep pe a lor. Această voință trebuie să ajungă pretutindenea numai la cuvânt, alta la nicăiri. Și aceasta o numesc ei voință. În ce gregația Budapestei sunt mai mulți de acei cari vreau să dea dările plătite de bunăvoința statului, prin urmare hotărăște minoritatea. E un aranjament admirabil, asigurare față de orice întâmplare. Și ei nu perd nimic, fiindcă, de s'ar face cu minoritate, o dau afară, dacă se descesc însă în fața unei majorități, doar nu va avea aceea atât de nemernică, încât să valem pe ei mai slabi”.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 16 Noemvrie 1904

— **Deputat nou.** În Lőcse a fost ales deputat independistul Dr. Máriašsy Mihály.

— **Regele Alfonz în Viena.** Săptămână trecută Alfonz, regele spaniol, a petrecut în Viena, unde a fost primit foarte bine. Din această prilej, M. Ș., regele nostru l-a numit proprietar al regimentului *Molnari*, nr. 38 de infanterie.

— **Regele Greciei în Windsor.** În Windsor s'a dat un prânz bogat în onoarea regelui grec.

— **Teatru român în Sibiu în scop filantropic.** Reuniunea sodalilor români din Sibiu a dat Vineri la 17 Noemvrie s. n. 1904 teatrul grășenesc piesele: „Postașul”, „Dragostea”, comedie în trei tablouri, de N. Rădulescu-Nig (Regisor Dumitru Axent.) și „Arvine și Peștele”, vodevil într'un act de Vasile Alexandri; Versurile curate și destinate pentru ajutorarea săracilor din Sibiu.

— **Proces de presă.** Curtea cu jurați din Budapesta a condamnat pe tânărul țaran român în etate de 18 ani P. Crina Dimaschin din Cărbănt (com. Caraș-Severin) la 7 zile temniță de stațio și cor. amendă pentru poezia sa „Tânguire Românească” apărută în „Poporul român”. Căci poezia procurorul a descoperit agitată contra Maghiarilor. Apărător în acest proces fost dr. Marcel Cădosa din Budapesta. Acestul n'a mai anunțat recurs și astfel sentința ajuns la valoarea de drept.

— **Cununie.** Dșoara Ecaterina Giurca și Marian Sassu, inv. își vor celebra cununia la Duminecă în 19 Noemvrie n., în biserica catolică din Roșia-montană. Felicitări!

Nu-i vorba, că multe gălcevuri se nasc din pricina lui; dar earași, Sivu om de gălcevă și suflet hain nu e, asta o știe toată lumea.

Florica face mare haz de drăciile lui Sivu, mai cu seamă, că știe ce e în sufletul lui. „E un nebun Sivu!” — zice Florica, rușinată, către celelalte fete la horă, când îi scapă din mâinile lui.

Și într'adevăr multe nebunii face omul ăsta, dar asta nu însemnează numai decât, că-i nebun; de altfel nici Florica nu ține cu tărăie la vorbele ei; și earași, nici-odată ceartă între ea și Sivu nu s'a pus, pentru-că ea l-ar fi făcut nebun. Nu-i vorba că tot satul știe, că Sivu e om în toată firea; ba încă e din casă de oameni cum se cade.

Decât că Sivu are totuși un păcat: păcatul sărutatului, și Florica cea dintăiu i l-a cunoscut.

„Nu, că la drept vorbind, omu ăsta trebuie să fie nebun!” — își zice nu numai Florica, când scapă din mâinile lui, dar și celelalte fete, cari nu pot vedea sărutată o surată a lor în ochii lumii.

Florica le vede toate, dar ce să facă? De mult ar fi vrut, ca să scape de năpasta asta; „dar cum să birui tu cu nebunul” — și Florica suferă, suferă ca cea mai cuvioasă martiră toate sărutările lui, și apoi o vedea cel de sus. Ea se simte mângăiată cu atât. Sivu e și el mângăiat, cu toate că el e cu păcatul.

Aproape de Florica, între alte fete, stă și Iacobu lui Știrimin — al lui Știrimin, om cu așezare frumoasă și casier la biserică; și casier al bisericii nu-i lucru prost să fii, cel puțin așa zice Nică — morarul; dar nici suflet de om de ispravă nu-i feciorul lui Știrimin, și asta o zice

Florica, nu cătră tată său, pentru-că ea n'are nici-un amestec în trebile bisericăști, dar și-o zice ei, când îl aude pe bătrân lăudând peste măsură pe feciorul casierului.

Știe ea care-i om și care nu e. La drept vorbind, Iacobu lui Știrimin se pare un om așezat, are dreptate bătrânul, dar cu asta ce-l? Sivu e așa cum e, dar la treabă îl știe tot satul, cine e.

El e stăpân și slugă și învățește gospodăria de primejdie. Toate merg strună și acasă și în câmp, și numai cu mâna lui le face Sivu toate, că tată n'are de mult, ear mamă-sa cu bătrânețele ei...

La un om așa vrednic și de viață, cum să nu-i erte Florica câte-o nebunie la horă sau în altă parte, când îl întâlnește?

Ba încă o prinde un năcaz mare pe Florica: Dacă ar fi zis, că numai Dumnezeu de sus vede nebuniile lui Sivu, s'ar lăsa sărutată, nu de alt ceva, dar știi așa numai în necazul lumii. Dar Florica când se mânie nu glumește. De cât că nu vrea ca să se mânie tocmai pentru atâta lucru.

Moșu Ilie n'a isprăvit bine povestea și ear a luat-o dela cap, dar lui Miu nu-i mai dă mâna s'asculte, ci-l trage una de dor, că le-a închis gura la toți, ear flăcăii rup par'că cu mânie coada știuleților. E atâta poveste în cântecul lui Miu, că fie-care găsește în el câte o bucată din sufletul lui.

Acum dacă două suflete au aceeaș poveste, nu-i Miu de vină. Nu poți să fii pe plac la toți nebunii, asta o știe Miu de la horă: Mie să-mi cântă, Miule, asta — altu ailaltă.

Se zăpăcește și el, că capul lui tot un de român e; și Nică îi crede lui Miu, pentru că și el de multe-ori e gata să-și piardă capul, căci are lume multă la moară.

„Dă-i, babă — Paraschivă, o leacă de la scripcă să-i mai vie glas!” — strigă Sivu, Miu prinde ploșca, o răstoarnă odă, o răstoarnă de două ori; apoi o răstoarnă toți clăcașii, iar fetele, rușinoase, nu vreau s'o răstoarne. Vor bună crește, glumele se întind, porumbul din odă se isprăvește, vine al d'afar' și așa mai departe.

Nică morarul împletește cunună porumbales pentru semănță, cu gândul la brașoavele și moșu Ilie, iar cu ochii la împletit. Foile fișie, și zile dela porumb trosnesc și printre ele se auză stecă atâta vorbă și ris, că nu-l știi pe nici un hotărât, ce vrea să spue.

De odată un țipet îi face pe morar să-și arde dice capul speriat și vede, cum un flăcău a făcută pe o față numai un tăciune pe față.

„Se putea elacă fără să le chinuiască și bietele fete!” — zise morarul cătră cei din jurul lui. Și așa au mers toate strună până după miezul nopții.

Nu-i vorba, lucrările se mai scrintisă rău și s'afrișit, și asta l'a făcut pe Iacob al lui Știrimin mai tăcut. Fierbea ceva în el, dar decât să-și dea mânia pe față, mai bine și-o îneca în suflet la mântăie.

De altfel năcazu ăsta era vechi. El cu Sivu la nici o ispravă n'a putut merge pe un drum. Când unul zicea *alba*, celălalt zicea *negru*; când unul *hăis*, celălalt *cea*, dar mi-te acum, când e vorba de o față.

Glumele lui Sivu îi făceau mult rău...

— Din isprăvilo lui Ardelean Jenő. Ni-se scrie din Husasău: Ardelean Jenő, popa cel unit din Simboșag com. Bihorulul după ce a cucerit toate adunările kossuțiștilor de pe teritoriul comitatului ca vorbitor or ca tălmăci și încă de topor a cugetat să se amestece în afacerile notariale din loc, dar a pătit fiindcă ajutorul notarial l-a aruncat afară din cancelarie.

Adjutul mergând în prăvălia ovreului Ritter din loc să-și cumpere tutun — jupâneasa și crescătoarea jupânesei l-au întâmpinat pe ajutorul de notari cu niște imputări: ajutorul de notari fără multă dispută le trage niște palme.

În ziua următoare Ritter, stăpânul casei, cercetează isvorul cauzei întrebând muerile, cari spun, că popa Ardelean le-au băgat în urechi niște vorbe — clevețiri în legătură cu persoana ajutorului de notari. Dar și aici o mâncat-o nesălată Ardelean Jenő. Jidovul avea de gând să facă proces ajutorului de notari. Popa Ardelean însă năcăjit se încerca să înduplece pe ovreu să nu facă proces, pentru-că nu ajutorului de notari îl face rău, ci chiar popii care ar trebui să figureze naintea judecătoriei într-un caz, fiind că nu poate dovedi adevărul clevețirilor și atunci e vai și amar de averanda popii.

— Deschiderea liniei telegrafice București—Belgrad. În săptămâna viitoare se va deschide linia telegrafică între București și Belgrad.

— Atentat cu bombă în Constantinopol. Se telegrafează din Constantinopol: Pașa Femi ajutorul prim, al Sultanului și șeful poliției secrete treceau astă noapte pe drumul Pera. Fără de veste aruncă cineva spre trăsura o bombă. Bomba a explodat însă numai după-acele trecuse țesura, așa că nu s'a rănit nimeni.

Poliția a arestat pe trei armeni, cari se aflau atunci în casele din apropierea atentatului. Nu se știe, cine și de ce a încercat să omoare pe cei doi.

Se crede, că cineva a avut să-și răsbune supra pașei Femi.

— Facță arzândă. Se telegrafează din Pérdvásárhely: între mari chinuri și-a dat sufletul fetița Adel a scriitorului de tribunal Bakk Iván. Cu lâmpa a mers cu sorioara l' mai mică și pivniță care se împedecă și căzu cu lâmpă pe tot peste Adela Bakk. Aceasta plină de petroleu și a ars, se spărșese, luă loc și două zile nu să îndure grozave chinuri, până când muri.

— Potop. Se telegrafează din Marseille, acolo s'a deslanțuit asupra orașului vijoriare cu potop. Râurile au eșit din matca lor.

Job; dar mai pe sus de toate nu-i putea vedea pe Sivu așa îndrăsnăț cu Florica.

„D'apoi, că și Florica — murmură el în tăcere gândurilor lui pline de mânie — ea îl lasă să-o facă tot un tăciune pe față, iar când ea vrut să glumească și eu, atunci țipa ca în gură să sarpe.“

Sivu și-a văzut de drăciile lui, că erau încă multe fete netăciunite, și pe țigan de multe ori trebuia să-l aducă 'n simțiri.

Fiindcă știa bine, că nu-i vreme bună între ei, Florica se arăta prietenoasă, cu unul ca și cu celălalt, mai cu seamă, că era la casa lor, dar că ea nu ținea cu nici unul în taina sufletului ei, și nu se poate spune.

Morarul știa una: Când vrea să-și alege ginere, să-și ia doi pe cel mai așezat și cu cuprinsuri mai bune; iar Florica știa alta, dar n'o spunea, pentru-că nu îndrăsnăț să-o spue — și cu toate acestea morarul o știa și din pricina asta nu prea cădeau lui bine glumele lui Sivu. Dar iarăși mai era Nică morarul, că fără fără drăciile lui claca era clacă.

Morăreasa știa și ea multe, dar nu-l da mâna să-o spună: Un ginere ca Sivu i-ar fi plăcut și ei. Cine și ea la bogăție și la casa de oameni, cum căde, dar ținea și la vrednicia omului.

Nu-i vorba, cuprins frumusețea avea și Sivu era singur la mamă văduvă, asta încă erau ceva; dar orl cum ar fi fost, de măsura Știrimieștilor și putea fi. El stetea mai mult gândul la el, fiindcă știa și ea de seamă dragostea dintre ei și față de asta n'ar fi vrut să-și mărite fata după orl — dar să-și bine știe, că morarul nici odată n'a lăsat-o să poarte căciula.

— România și Italia. Sâmbată cu prilejul celei de a 36 aniversare a nașterii Regelui Italiei Marchisul Beccaria a invitat la palatul legațiunii pe membrii coloniei italiene și pe mulți români filo-italiani, printre cari d-nii Sihleanu, Tudor Rădulescu, Virg. Dărăscu, cei mai mulți cu soțiile lor. La dejun, ministrul Italiei a toastat pentru regele Victor Emanuel, pentru Italia și apoi pentru România și regele Carol.

D-nii inginer Zantoli și profesor Luca au bătut pentru Italia și Italieni.

Dl St. Sihleanu răspunzând în numele României și mulțumind d-lui ministru a zis între altele:

„La întoarcerea dela Roma, ilustrul om de stat dl Dimitrie Sturdza, ne zicea deunăzi: n'ar trebui să fie Român, ca să nu fi văzut Roma. Și are dreptate dl Sturdza, căci pentru noi Români Roma este o idee, un simbol luminos. Dați-mi voie dar să cuprind în acest brindis trei idei mari și să beau pentru Italia mare, pentru Roma eternă, pentru Casa de Savoia.“

— Regina Cristina către Mazarin. Cardinalul Mazarin a avut mare neplăcere cu regina Cristina a Svediei, pentru-că a făcut-o responsabilă de asasinarea lui Monadeschi. Monadeschi s'a născut din familie simplă, prin istețimea-l însă a atras atențiunea reginei, care l'a numit măiestru de călărit al ei. În curând a devenit favorit înaintea reginei și se șoptea în toate părțile că tinerul și simpaticul măiestru e amantul reginei. Și s'au adeverit aceste vorbe printr'un scandal nemăi pomenit. Regina a plecat la Paris și în ziua ei era și Monadeschi, care își petrecea timpul foarte vesel în Paris, și se vede s'a bucurat de simpatiile între femei, căci regina deveni geloasă și își răsbună astfel că îl asasina. Cu toate că ziare nu erau p'atunci s'a dus în sbor vestea acestui scandal și opinia generală mai ales cea din Paris a fost foarte revoltată contra reginei. Căci scria chiar cântecul stăpâni foarte multora, scria chiar multe piese teatrale a căruia erou era. Cu toate că nimeni nu cuteza să și dea pe față bănuiala toții pe regina o învinuiau, și când ea se scuză, cardinalul Mazarin a tras-o foarte energic la răspundere, că dacă nu-i părteșă de această crimă, să se declare, că altfel rămâne cu sigilul rușinei. Pe regina Svediei, care era numai oaspe a francezilor, o supără foarte mult scrisoarea cardinalului și nepăsându-i de urmărire, a răspuns foarte grobian prin următoarea scrisoare:

Domnule Mazarin!

Cei ce ția spus d-tale despre asasinatul măiestrului meu de călărit Monadeschi, nu sunt

După ce s'a isprăvit tot porumbul de curățit, s'a încins un chef de a mers vestea. Baba Paraschiva și-a adus toate bucatele ei, iar Nică morarul îi dă rând cu ploșca.

— Să-l petreceți sănătoși, nene Nică! Rod bun și la anul!

— Apoi... să v'auză Dumnezeu, băieții tatii! Pe urmă au început jocul în tinda morii și țin'țe joc!

Pe țigan l'au urcat mai mult cu de-a sila în podul morii și-i trăgea cioroii de mama focului mai mult de frică: vedea el, că flăcăii au chef și nu-i de glumit.

Și-a pus în gând să-i facă turtă: Le-a cântat una iute câte-doi, de i-a amețit învârtindu-i, apoi una și mai iute de brau.

Ei așa da, acum Miu era stăpân pe sufletele lor.

Fetele umblau mai mult pe sus, ear babele și cu ceilalți bătrâni se uitau cu sete la petrecerea lor. Ochii fiecărui și-ar fi spus ceva, dacă le-ai fi înțeles limba lor.

— Zi-i o horă, Miule, că asta ne-a prăpădit!

— Ține-o tot aici, Miule! — a stigmat iacobu lui Știrimie în năcazul lui Sivu.

— Zi-i hora, Miule, că-ți sparg lauta 'n cap, Miule!...

Amândoi erau negri de mânie. Nu și-au zis nici o vorbă: doar s'au uitat odată furios unul la altul și apoi s'au îndreptat amenințător către țigan.

Acum Miu, om cu frica lui Dumnezeu, știa

bine informații. Mă surprinde faptul, că d-ta în această chestie cu toții stai de vorbă; această purcedere fără reson, spun, m'a surprins. N'as fi crezut, că orl d-ta orl stăpânul d-tale să-și esprime în fața mea ori care semn al neplăcerii, în această afacere.

Eată dar, ascultați voi, servitorii, și stăpâni, neputincioși și puternici, am purces, cum mie mi-a plăcut și nu datoresc nimărui explicație și nici n'am de gând să-o fac această, și mai puțin îngâmfații d-tale națiuni.

Să ie-i la cunoștință și s'o spu la toții, cari doresc s'o știe, că Cristinei puțin îi pasă de cineva, că însă-și ea puțin se sfarmă și când vrea să-și resbune nu recurge pentru ajutor la vre-o putere preanaltă.

Ce-am făcut, mi-a pretuit onoarea, voința mi-e lege și d-ta ai s'o respectezi. D-ta ai să faci, și accia pe cari îi apreciez tot atât cât pe d-ta, au să învețe acum dela mine ce le e datorința față de aproapele lor, nainte de a ajunge la puterea, de cari nu sunt vrednici!

Ia la cunoștință, că Cristina rămâne tot regină și orl unde mi-ar plăcea să mă stabilesc, orl cât de miserabili oameni s'ar afla acolo, tot vor fi mai deosebiți ca d-ta și soții d-tale.

Crede-mi, că ar fi bine să te porți astfel să-mi câștigi plăcerea, — la ce de altfel nu te prea pricepi — Dumnezeu să te ferească să te porți obraznic față de mine, că chiar la marginea lumii, dacă am să fiu, voi afla. Prietenii și servitorii mă servesc tot mai prost, au însă ochi ageri și te vor păzi chiar așa ca spionii d-tale pe mine.

În urma acestei scrisori regina Cristina s'a refugiat din Franța și s'a dus la Roma. Și s'a luptat mult să recâștigate coroana, care mai înainte o aruncase, de giaba i-a fost însă.

— Bivol turbat. Se spăriase zilele trecute întreg satul bihorean *Brateca*. Un bivol mușca și omorî numai cu greu îl putură prinde și omori. Bivolul fusese turbat.

— O lăsase... Procuratura din Segneur... o acuză în o afacere foarte interesantă de dragoste. O femeie, fiindcă meseriașii din Măcău *Baranyi Antal* o lăsase, a vărsat pe acesta vitriol.

Acum trei ani *Kappel Teréz* s'a cunoscut în Budapesta cu *Baranyi Antal* și s'a îndrăgostit în el. Trăiră împreună necununată până în Iulie al acestui an, când *Baranyi* își părăsi ibovnică și se duse în Măcău.

Epistole de dragoste sosiau zilnic. *Kappel Teréz* se ruga, ca să se întoarcă îndărăt *Baranyi*. Ba în 15 Iulie a plecat ea singură la Măcău. Ba

un lucru, din câte pășise: Când doi se ceartă pentru joc, s'au faci pe voia celui mai îndrăcit — și lui Miu amândoi i-s'au părut acum tot atât de groznic — sau o iei la lugi și atunci oamenii cuminiți se pun pe ei și furtuna se domolește, ear tu scapi nepăruit.

Acum Miu de ieșit nu putea să iasă din moară, de cât pe ușița podului să sară în iaz, și el nu era atât de prăpădit să-și primejduiască viața aruncându-se sub roata morii, în loc să stea de vorbă cu cei doi nebuni. Iarăși nu știa, cui să-i facă pe plac.

— Da mai stai, nene, o leacă să-mi string cuiele la diplă! — și tare bine i-a prins planul acesta lui Miu. I-a încurcat pe cei doi flăcăi cu „hancordății“ o bucată de vreme, până ce l-a scos pe Sivu din sărite, care-l apucă pe țigan de picior.

— Cântă, Miule, o horă! Hai lăsați cearta băeții! — zise Nică morarul; și asta ar fi vrut s'o zică și Florica, dar mai cu seamă Miu ar fi vrut de mult s-o audă dela cineva

Nu-i vorba, că el ar fi cântat fără să-i mai zică morarul, după ce a prins să-l pipăie Sivu.

Feciorul lui Știrimie și-a înabușit mânia și după ce a răsuflat ușurat, Miu-i zicea mai cu nădejde ca în totdeauna, dar se stricase cheful de joc. A mai ținut hora ce-a mai ținut, mai mult așa de ochii lumii și repede s'a spart tăr-gul, și bine, că s'a spart, cel puțin așa zicea Nică morarul, care nu vrea să se facă bătea în casa lui.

(Va urma.)

ranyia a asigurat-o, să meargă la Pesta, doar poate trăi ea și singură.

A petrecut-o până la gară. Dar când să se despartă Teréz scoase o sticlă cu vitriol și-l varsă tot peste Barany Antal, căruia îi arse însă numai hainele.

În 30 August femeia din nou merse la Macău, noaptea. Barany tocmai se uita pe fereastră, când văzu, că o femeie se aproie în mână cu un revolver, în cealaltă cu o sticlă de vitriol.

Trimise după polițai, care o arestară.

— S'a deschis prăvălia cu coloniale și fructe de tot felul, asortiment bogat și prețuri moderate: *Baumann Rudolf*, Arad, colțul străzilor Lázár Vilmos și Zrinyi.

— Când joci ferbli cu fibirăul. Nu de mult, în 4 l. c. venise la Arad un preot român din jur, care în restaurantul *Millenium* făcu cunoștință cu un fibirău, cunoscut aici în Arad, căci doar e din jur și venise la Arad pentru instalarea fișpanului. Au cinat împreună în *Millenium*. apoi s'au dus în *Crucea albă*, unde după scurtă sfătuire începură să bată la cărți după orându-chile ferbliului. Iute fugiau cărțile una peste alta, dar și banii din buzunarul preotului.

În fine, când se sculară dela cărți, preotul văzu, că a pierdut o sută șezezece coroane.

Toată noaptea i-a părut foarte lungă sărmanului preot. Diminețta arată pe fibirău la poliție, că a jucat cu el joc hațard, neertat.

Mai târziu îi păru rău și de aceasta și-și retrase pâra. Era însă prea târziu. Poliția datoare a urmări pe astfel de jucători de cărți, transpuse afacerea la judecătorie și fibirăul va plânge, că nu și-a pierdut el banii, doar trebuie el să rămână invins față de cucernica slugă a lui Dumnezeu, fie chiar și în ferbli.

— Un elev de cursul IV. pedagogic cu pregătiri bune se recomandă ca instructor la familiile române din Arad, pe lângă condițiile cele modeste.

— *Pluioanele lui Mars*. Se zice, că ar fi cea mai curioasă societate pe acții aceea, care s'a înființat de curând pentru a exploata meteorul așa zis și arizonic. Meteorul a căzut acum câțiva ani lângă orașul Ariza și a făcut în pământ o gaură largă de 600 picioare și adâncă de trei pătrare de mil. Specialiștii au studiat unele bucăți de meteor și au zis, că cuprinde în sine mult aur, argint și plumb. Membrii societății vreau să desgroape meteorul și să-l topească. Ei cred, că meteorul a căzut din steaua Mars, de aceea acțiunile vînd sub numele: „milioanele lui Mars“. — Alții însă cred că, meteorul e aerolit ordinar, din care să pot scoate numai cristalurii.

— *Vânturi mari*. Pe câmpia Ungariei în ziua de 16 Nov. n. au fost vânturi, mari. Trenul ce venia dinspre Oradea-mare spre B-Csaba în urma acestora a fost nevoit a face o întârziere de 1 1/2 ore. În urma ploilor dese locurile mai de jos ale câmpiei umplându-se cu apă aruncau valuri la înălțime de 1 m.

— *Fată, ori fecior?* Se scrie din Seghedin: Pe promenada din Seghedin au prins polițaii o fată îmbrăcată în haine de bărbat:

— Ce ești d-ta adevă: băiat, ori fată?

— Nu spun — fu răspunsul și damicela în haine bărbătești roși până după urechi.

Au vrut să o ducă la medic, ca să o constate, dar, ea începu să sbere:

— Nu intru, nu las să ajung de ris.

În fine a trebuit să între, unde medicul constată, că are de a face cu flăcăul de 22 ani din Orosháza, Horvát Lajos, despre care n'ar zice nimeni, că nu-i fată.

— Anunț. Recomandăm cu căldură atelierul de tâmplărie, sculptorie și strungărie al firmei *Ion Cotirlă și fiul* din Oravița, în care se confecționează temple, strane, jeturi, chivoturi, răpizi și tot felul de utenziile bisericesti cu prețuri moderate și pe lângă garanță desăvârșită.

Invitări și petreceri.

Concert în Nicolințal-mare. Duminecă la 12 c. s'a dat scara în școala românească de sub direcția d-lui Petcu un concert cu o programă bogată și variată. S'a predat „Pictorul fără de voce“ de A. Popp și „Otrava femeiască“ de N. Tințariu. Ambele piese au fost jucate cu multă însuflețire de artă, însă predarea lor nu s'a putut ridica de asupra diletantismului, afară doar dl P. Truia, cassierul comunal în fapt, — în rolă însă „pictorul ucenic“ și „servitorul Bran“.

Dl Truia s'a dovedit de mare reprezentant al stângăciei și a celor „cu o doagă“ și în privința aceasta păcat că nu s'a născut în planeta de a se fi înscolat.

Ceilalți domni diletanți și diletante au rămas ca sînguincioși interpreți a rolurilor avute, precum domnișoarele L. Andrașescu, și Petcu a fost în costum național de o drăgălașe înfățișare, — apoi domni: T. Petcu, V. Boronca, G. Mosorca.

Au declamat fetița Stoiano, poesia „Nainte“ cu o rară precisiune, iar băiatul Traian Agădișan poesia „N'at mânca ceva“ cu gesturi și mimică. Laudă merită instructorii acestor copilași.

D-șoara I. Petcu a declamat „Din bătrâni“, secundată de 2 tablouri vii, foarte frumoase.

După concert a urmat dans până dimineața. Nu știu de unde a învățat tineretul român de prin aceste părți să strige la muzică „hogy volt“, — apoi de dragul a duor scriitori, de altfel simpatici dar ungrui — ce caută printre horele românești „csárdásul“? Oare Românii nostri nici în acest veac nu au învățat, ce înseamnă a fi și noi exclusiviști față cu aceia, cari tind la schimonosirea calităților noastre de români? Ar fi întru adevăr vremea, ca să mai încetăm și noi cu rușinoasa slugărnicie față cu ori-ce „vântură-țară“, când afară de „Hora“ și „Ardeleana“ nu știți fraților tineri din Nicolinț altceva să jucați românește?

De altfel — afară de aceste obiecții — frații din Nicolinț și jur s'au dovedit de foarte prevenitori și cu mult tact social — dintre tinerii frați Mosorca și Boronca au fost la culmea datorinței.

Domnișorele, adevă sexul gentil din aceste părți sunt frumoase tipuri românești, căci ochii negrii numai la românce sunt așa de profunzi.

Dintre străini au fost dl Meza, dl Novacoviciu, doamna și d-șoarele Morariu, d-na și d-șoarele Pod, d-na Nedelcu toți din Vârșeț; dl George Popovici din Vlaicoveț, renumitul Barbu Iăntaru, care asemenea s'a produs spre complăcerea generală.

Mult a contribuit la veselia animată dl notar al Nicolințului — care e veșnic tinăr precum și grupul mare de învățători întruniți la aceasta petrecere.

Dintre preoți am remarcat prezența protopopului Miclea, preoții Antonie Popovici și Nicolae Popovici din Alibunar.

— *Reuniunea femeilor gr.-or. române* din Timișoara-Fabric și jur aranjază **PETRECERE DE DANS**, Joi, în 10/23 Noemvrie 1905, în sala berăriei d'aici (Fabrichshof), în favorul elevilor săraci dela școalele confessionale din loc, la care vă invită comitetul aranjator: Maria Dr. Putici presidentă, Persida Regep secretară. Începutul la 8 ore seara. Biletul de persoană 2 cor., de familie (3 membri) 3 cor.

Din străinătate.

Svedia și Norvegia. Zilele trecute a doua oară a fost întrebată părerea poporului din Norvegia. Întăia dată în 13 August n. a hotărât acest popor, că vrea să se despartă de Svedia. Acum a fost întreat, de vrea, ca țara să le fie regat, ori republică. Ruptura uniunii cu Svedia întâmplată în 7 Iunie a. c. a fost primită de popor cu însuflețire. Din 430.000 voturi numai 182 au

fost împotriva desfacerii cu Svedia. Zilele trecute s'a răspuns la întrebarea: „e votantul de părere, ca stortingul (dieta țării) să roage pe prințul danez *Carol*, să vie rege în Norvegia?“

Ca să fim pricepuți vom arăta, cum s'a ajuns până aci.

În 16 Octomvrie a hotărât dieta țării desfacerea uniunii din 1814. După două zile în sesiunea extraordinară a dietei svediane constata regele Oscar II, că uniunea e desfăcută. Atunci nu se vorbea în Norvegia de prințul danez, fiindcă se spera, că regele Oscar II va îngădui, ca un prinț din casa Bernadotte să fie ales la tronul Norvegiei.

Regele Oscar nu s'a învoit la aceasta, așa că prințul danez Carol, poate sub numele de *Hacon IX* va fi rege al Norvegiei. Haconii au avut rol însemnat pe timpul neatarnării Norvegiei (935—1397). Cel dintăiu dintre ei a fost fiul lui Harold, „cel cu păr frumos“, ear cu al optelea se stinse familia domnitoare în linie bărbătească.

Prințul Carol, luând numele de *Hacon*, va aminti anul de cea mai mare înflorire a Norvegiei: *mame de bun augur*.

Demonstrația navală în potriua Turciei și chestia macedoneană. Turcia nu vrea să puiească asupra finanțelor vilaetelor macedonești controlul unei comisii europene. Toate stăruințele diplomației au fost zadarnice, ba data din urmă, când reprezentanții a șese puteri au vorbit să fie primiți de Sultan, pentru a-i propune voința puterilor, Sultanul nici să-i primească n'a voit.

S'au hotărât deci puterile a face o demonstrație navală în potriua Sultanului.

În ce are să stea acea demonstrație și cum se poate aștepta de pe urma ei vre-o urmare bună, istă ce ne arată „*Neue Freie Presse*“:

Austro-Ungaria trimite două încrucișătoare: „*Sfântul Gheorghe*“ și „*Szigetvár*“, celelalte cinci puteri trimit și ele câte două vase. Escadra va intruni, se pare, la Pireu și va bloca eșculă sudvestică din Dardanele, cea adevă dintre peninsula Galipoli și continentul asiatic. Blocada are de scop a opri intrarea și eșcirea mărfurilor cât și a persoanelor, deci tăierea tuturor comunicațiilor pe apă a unui port sau a unei părți întinse a unei țări. În temeiul art. 4 din declarația din 1856 din Paris, blocadele ca să a admise trebuie sprijinite de putere îndestulătoare spre a împiedeca înfrângerea blocului.

Strămtoarea, de care e vorba, e îngustă, 2 mile marine și jumătate între Seddil-Bar (în Europa) și Kum-Kalesi (la Asia), ceea-ce facee klm. Escadra internațională, având 20 de vase rășboiu, blocarea e efectivă.

Blocada fi mai mult comercială, decât militară și urmărește scopul de a tăia Turciei veniturile; dar având în vedere ca exportul și importul se face în mare parte (jumătate) cu vase străine, paguba va privi nu numai pe Turci, dar și pe acestea.

Blocada aceasta pacinică are de scop a se pune pe Turcia, fără rășboiu, a se supune voinței puterilor.

Vasele puterilor neamestecate în blocada vor putea însă trece nesupărate prin strămtoarea. Vasele prinse, că încearcă a trece fără drept, vor confisca, dar mai târziu se vor slobozi, când dacă ar fi blocadă militară, ar rămăneasă celor ce le-au prins.

Dacă Sultanul nu cedează în cel din urmă moment, demonstrația se va face.

Sultanul se bagă într'un joc primejdios și pare a nu-și da seamă ce nenorocire poate aduce asupra sa și asupra Turciei.

Inrăurirea acestei blocade asupra popoarelor slave din Turcia va fi negreșit mare. Se poate ca incurajate de dinsa, să caute a-și reguli socotelile cu Turcia. „Și atunci ar fi pentru Turcia nespriginită de nimeni, primejdia uriașă, că în vreme ce chiurasatele puterilor vor fi la ușă ca executătoare ale puterilor, la spate, să se aprindă un foc, pentru stingerea căruia anevoie va putea găsi Turcia puteri îndestulătoare, izotă cum e“.

CANCELARIA ARCHITECTULUI ROMÂN

IOAN NIGA.

Arad, Jozsef főherceg-ut. Nr. 1.

(Lângă banca „Victoria“.)

Pregătește planuri și specificări de spese pentru edificii publice și private, primește lucrări în sfera arhitecturii mai înalte, cenzurări, colaudări. Ca specialist în ritul nostru oriental edifică și restaurează biserică în mod artistic, din care cauză o recomandăm îndeosebi d-lor parochi. Trimite planuri, schițe, specificări și servește în lucrări arhitectonice cu deslușiri gratuite.

In privința întimpinării că poate sultanul avea drept să nu primească o măsură jignitoare pentru suveranitatea sa, „N. Fr. Presse” răspunde, că măsura de control asupra veniturilor vamurilor turcești, departe de a slăbi pe țară și de a-i aduce o jignire, i-a dat putința să găsească banii, de cari a avut nevoie pentru armări, etc.

Se crede însă, că îndată ce blocada va înceta, sultanul va ceda: căci va avea cu ce să scuze față de supușii săi.

POEZII POPORALE.

*De cine dorul se leagă
Nu-ti pară lucru de șagă.
Și de mine s'a legat
Cu o mândră din Bănat, —
Cu mărgele și cercei,
O să mor de dorul ei.*

*Frunză verde de smochine,
Eu cu mândra n'o duc bine
Vai, mândră, de dor de tine
Neagră-ti inima în mine.
Și nu am la cine spune.
Ziua sunt tot supărat,
Noaptea treaz și desleptat.
Și la tine mult gândesc,
Cum să fac să mă întăbănesc
Două vorbe să-ți vorbesc,
Două vorbe într-o sară,
Și să punem pace iară.*

*Când era în țară bine
Tineam mândra lângă mine,
Când era în țară pace
Tineam pe mândra în brațe,
Dar acum e răutate
Și de mândra nu am parte.*

*Păsăruică de pe creangă
Du-te la mândra și-o întreabă
De ce poartă cârpă neagră?
Jelește!... Ori e beteagă?*

*Frunză verde din grădina
Zice mândra, nu-i de rina;
Că-i de rina numără-sa
Că i-a făcut ochi ca mura
Și obraji ca și ruja,
Să te tot iubești cu ea.*

Culese de: Maxim Popescu, comer.

*Frunză verde de bujor
Am un bade domnișor.
Și de drag ce mi-e drag
Caut în sân să mi-l bag.*

*Nu fi bade supărat
Pentru vorbile din sat.
Valea e cu bolorani
Intre noi suut mulți dujmanti,
Cari voiesc a strica
Dragostea mea și a ta.*

*Știi tu bade, nu uita!
Când am fost iubita ta,
Faceam calea cu mățasa
Și veneam la tine-acasă.
Numai luna dintre stele
Imi știa căile mele,
Și mi-e bună mărturie!...
Că veneam sara la tine
Acum' însă, ce gândești?
De atât mă năcăjești,
M'am topit ca în'un tău
După tine dragul meu.
După tine atâtă dor
M'am uscat ca un stobor,
Nu te temî de Dumnezeu
Că te-o bate, fătul meu?*

*Bade pentru dimneala
Ruptu-mi-s'a inima
Și n'o poate astâmpăra
Numai tu cu vorba ta.
Când pe tine nu te văd
Plâng suspin de mă înec,
Când nu te văd într'oseară
Pare-mi c'a trecut o vară.
Te doresc cu dor ferbinte
Să ne iubim ca înainte.*

Gross, 10 Octomvrie 1905.

Culese de: Susan Popa Ștandru.

Bibliografie.

In tipografia diecezană gr.-or. română a apărut: „*Slujba Sfințirei Bisericii*” după două manuscripte din anul 1674 și 1757, cu o prefață de Vasile Mangra.

A eșit de sub tipar din tipografia „Luceafărului” (Budapesta, IV., str. Molnár, Nr. 10):

„*Coșbuc György: Költemények. Román eredetiből fordította Révai Károly, az „Erdélyi Irodalmi Társaság” tagja. Előszóval ellátta: Alexies György dr. Ara 1 korona 50 fillér.*”

„*M.xim Gorkii: Nuvele. Traducere de Horia Petra-Petrescu. Prețul 1 cor.; pentru România 1 leu 20 bani.*”

A apărut: „*Politica de discount*” de Ioan I. Lăpădatu, secretarul institutului de credit și economii”. Tipariul tipografiei archidiecezane Sibiu 1905.

A apărut: Nr. 11 din revista „*Junimea Literară*”, cu următorul sumar: Basmul iubirei (versuri) B. Lucescu, O hotărîre, schiță Liviu Marian, Voina, baladă populară S. Fl. Marian, Cum scriu străinii despre noi, George Tofan, Toamna târzie (versuri) S. Beuca-Costincan, Mă întreabă (versuri) Rotică, Octavian Goga V. M. Dări de seamă — Cronică G. Codreanu și I. I. Nistor, Notițe bibliografice Nr. Revista „*Junimea Literară*” apare în prima zi fiecărei luni. Abonamentul pe un an 6 coroane, pe 1/2 an 3 cor. un număr 60 bani. — Pentru România pe an 8 lei. Redacția și administrația: Suceava (Bucovina strada Sturza Nr. 655.

A apărut: „*Revista Noastră*. (Anul I. nr. 16. București, 1 Noemvrie 1905, strada Leilor nr. 78). Sub direcțiunea d'nei Constanța Hodoș.

A apărut „*Sămăntorul*” „*Revista Literară săptămânală*”, (Anul IV.—Nr. 44. București, 30 Octomvrie 1905), cu următorul cuprins:

N. Iorga: — Poeziile lui Octavian Goga; I. Borcia: — Domnița din străini (poezie); I. M. Marienescu: — Reîntoarcerea (poesie); N. Iorga: — Cetatea Hotinului; Romulus Cioflec: — Fără nădejde; X: — Cugetări; N. Iorga: — Cronică: Abonamentul anual: În țară 10 lei. În străinătate 12 lei. Exemplarul: În țară 20 bani. În străinătate 25 bani. Redacția: București strada Buzești, 42. Administrația: strada Regală, 6.

ECONOMIE.

Arad, 17 Nov.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 16 Nov. —

Incheierea la 12 ore.

Grâu pe Octombrie 1905 (100 clgr.)	16.60—16.62
Secară pe Octombrie	13.64—13.66
Orz pe Octombrie	15.00—15.02
Cucuruz pe Iulie	16.86—16.88
Cucuruz nou 1905	13.16—13.18

Incheierea la 5 ore:

Grâu pe Octombrie 1905	16.60—16.66
Secară pe	13.64—13.26
Ovăș pe Octombrie	14.88—14.90
Cucuruz pe Iulie	16.80—16.82
Cucuruz nou 1905	14.00—14.02

Piața din Aradul-nou.

S'au vândut:

3500—4000 măști metrică grâu	cor. 7.90—8.10
260—280 „ „ cucuruz	7.40—7.50
Semnare nominală: secară	6.40—6.50
„ „ orz:	7.00—7.20
„ „ ovăș:	6.20—6.40

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	cor. 158.—
„ „ mic	„ 160.—
„ brut „ mare	„ 156.—
„ „ mic	„ 158.—

Tîrgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni grei părechea în greutate peste 400 chgr. — fil.; bătrîni mijlocii, părechea în greutate 300—400 chgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chgr. 139—140 fil.; Calitate sîrbească: grei, părechea peste 260 klg. 138—140 fil.; mijlocii părechea 240—260 chgr. greutate 137—138 fil. Ușori pînă la 240 kgr. 135—136 fil.

POȘTA REDACȚIEI.

Dlul V. M. în Cluj. Corespondențe scrise bine le publicăm bucuroși, și după cum vedem dta al și putea-o face.

POȘTA ADMINISTRAȚIEI.

Stefan Chiș, Nădlac. Am primit 2 cor. abonament pînă sfîrșitul anului 1905:

George Butariu, Drauț. Am primit 4 cor. abonament pe anul 1905.

Ioan Groza, Cuptoria Secui. Noi numai cartea de lege „Amicul Poporului” de Vuculescu avem. Prețul 60 fil.

A. V., Tâmașda. Am primit 5 cor. abonament pe IV Quart. 1905. Poeziile Goga să așteptăm la „Luceafărul” Budapesta. Zöldfa ut. 7. cu 2 cor. plus porto.

Ioan Belle, înv. Sicldu. Cartea costă 90 fil. 10 fil. porto. Va rugăm deci să binevoii! a ne trimită mărci postale încă 20 filerî

In absența redactorului responsabil: Ilie Minea.
Editor-proprietar: George Nichla.

La administrația „Tribunei” să afle de vânzare următoarele cărți:

„ <i>La Roma</i> ” de Russu Șirianu	Cor. 2 — plus 10 fil. porto
„ <i>Povestiri și schițe</i> ” de S. Secula	1.— „ 5 ” „
„ <i>Nuvele</i> ” de Emil Zola	Cor. 0.40 „ 5 ” „
„ <i>Școlarul declamator</i> ”	„ 0.50 „ 5 ” „
„ <i>Vatra părăsită</i> ” I. Slavici	„ 1.50 „ 10 ” „
„ <i>Stropi de roaună</i> ”	„ 1.— „ 10 ” „
„ <i>Aur</i> ” Const. Hodoș	„ 1.50 „ 10 ” „
„ <i>Telegrama</i> ” farză în 3 acte	„ 0.30 „ 3 ” „
„ <i>Carmen Sylva</i> ” de Vojeu	„ 1.— „ 5 ” „
„ <i>Amicul Poporului</i> ” T.Vuculescu	„ 1.— „ 10 ” „

Licitațiune minuendă.

Pentru acoperirea bisericii, gr.-or. rom. din comuna Ohabamutnic cu țiglă să escrie licitațiune minuendă.

Prețul de exclamare este 849 cor. 80 fil. Licitațiunea se va ținea la 21-lea Noemvrie (4 Decemvrie) 1905 la 2 ore după amiaz în edificiul școlii confesionale din loc.

Reflectanții vor avea să depună înainte de începerea licitațiunii vadiul de 10% din prețul de exclamare. în bani gata ori în hârții de valoare.

Specificatiunea de spese și măsurî se poate vedea în fiecare zi la oficiul parochial din loc.

Se vor admite la licitațiune numai bărbați experți și cari pot dovedi, că au mai efepuit astfel de lucrări și fără proces.

Ohabamutnic, din ședința comitetului parochial ținută la 30 Octomvrie 1905.

Ioan Lăpăduș, preș. com. par. 869—1 Toma Suruc, not. com. par.

La tipografia noastră află aplicarea imediată un

mașinist culegător.

A se adresa la administrația „Tribunei”.

==== Anunț! ====

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în
Arad, — strada lemnului (Fa-utcza) — No. 1.
o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunând de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o **Austrungaria, Germania și America** o o

mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public

o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o

din material de prima clasă și pe lângă pre-
o—o—o **țurile cele mai avantajoase.** o—o—o

==== În special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, sfărâ-
mătoare de cucuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi,
pluguri (Șeitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de piv-
nițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țigăriile miei și mari, după
cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele
mașinăriiilor sus numite.

==== Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de
abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolen, spirit sau gaz,
garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de ma-
terialul cel mai bun.

==== Efectuez totdeauna lucruri de lăcătașerie și tot felul de re-
paraturii de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit
o—o—o—o—o—o și prompt. o—o—o—o—o—o

Serviciul prompt și conștientios!

Unde se adună Români ? La hotel „Palatin“

care e aranjat din nou în modul cel mai modern,
cu odăi curate, foarte elegante și foarte etine.

Unde e locul de întâlnire al
inteligenței române în deosebii ?

**În restaurantul hotelului
„Palatin“ al lui Ignatie Pașca.**

Unde poți căpăta bere veri-
tabilă de — **Schwechat?**

**În restaurantul „Palatin“
al lui Ignatie Pașca.**

Unde poți afla, în Arad, cele
mai bune vinuri și beuturi ?

**În restaurantul o o o o
o o o o „La Palatin“**

Unde poți căpăta, în Arad,
cele mai bine gătite mâncări ?

**Tot la „Palatin“, la restau-
rantul lui Ignatie Pașca!**

Și tot acolo, în fie-care Sâmbătă, se capătă
cârnați proaspeți și carne de porc. Abonamente
se fac cu prețuri din cele mai convenabile.

Serviciul prompt și conștientios!

Asigurări contra focului: case,
bucate, mobile, vestimente, mărfuri!

Agentura principală din Arad

A BANCEI GENERALE DE A-
SIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSSYLVANIA“

primesece oferte pentru asigurări din comitatele:
Arad, Bichis, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș
și Torontal, — și le efeptuesce pe lângă cele mai
favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: capitale cu termin fies, rente,
zestre pentru fete, capital de întreprindere pentru feciori,
pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din
urată dela 50—500 cor. se plătesc la moment în zina
morții întemplate;
2. În ramul focului: clădirii de tot felul, mobile,
mărfuri, produse de câmp ș. a.;
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine,
reovisite ș. a prin spargere;
4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, cucuruz,
ovăș, viă (vinea), plante industriale: cânepă, in, himeț,
nutrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la
agenturele noastre locale și cercuale mai în fie-
care comună și direct prin

Agentura
principală **„TRANSSYLVANIA“** în Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 899.

Asigurați contra grindinei: cucuruzul,
grâul, secară, ovăzul și toată economia!

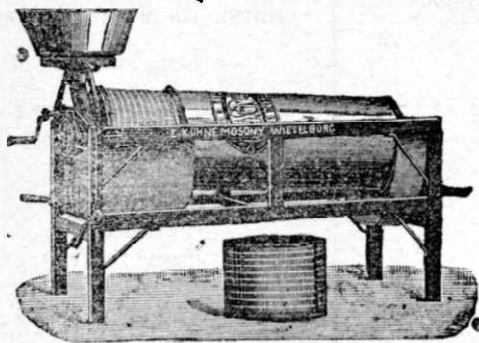
Asigurați: viața, zestre, capital de întreprindere, rente, cazul morții, spese de înmormântare!

Asigurați contra furăturilor prin spargere: bani și tot ce aveți de preț!

Kovács Soma & Soțu

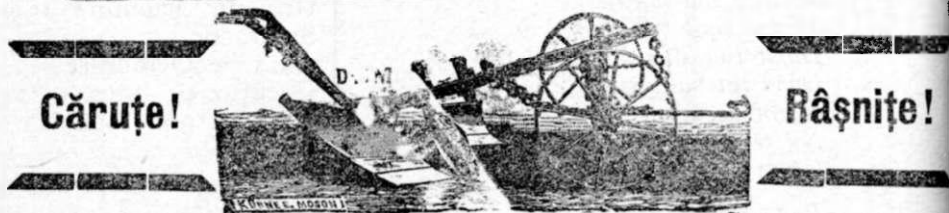
ARAD - (Palatul Neuman)

Singura reprezentanță a fabricii
de mașini din Moson E. KÜHN

Mașini de tăiat pae
sfece, nutreț, și de
sfărîmat cucuruz. ::

Pluguri simple
duple o
sistem Sack

Căruțe!

Râșnițe!

Pompe de vin, beșici de
gumi, instrumente de piv-
nițarie, articole tehnice,
articole de morărie, us-
tensili, fântâni și pompe.

